

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Διάλογος

A1.

1. Δημόσιος διάλογος
2. Εσωτερικός διάλογος (με τον εαυτό)
3. Εξωτερικός (διαπροσωπικός)
4. Πολιτικός διάλογος
5. Φιλοσοφικός διάλογος
6. Διαπολιτισμικός διάλογος
7. Εκπαιδευτικός διάλογος

A2.

εποικοδομητικός - β, αντιπαράθεση - γ, δογματισμός - β, διαστρεβλώνω - α, αντίφαση - β, αυθορμητισμός - α, επικοινωνώ - γ, διαβουλεύομαι - α, χλευάζω - γ, ευδοκίμηση - α

A3.

1 - στ, 2 - ζ, 3 - δ, 4 - η, 5 - β, 6 - θ, 7 - α, 8 - ι, 9 - γ, 10 - ε

B1.

Από τα πιο αντιπαραγωγικά για τον διάλογο πράγματα είναι όταν λέγονται ανακρίβειες και **χονδροειδή** ψεύδη είτε ασυνείδητα, είτε, ακόμη χειρότερα, εν γνώσει και προκαλούν τέτοια εντύπωση, ώστε φαντάζουν **αδιάψευστες** αλήθειες. Έτσι, όταν το κοινό εκπαιδεύεται για χρόνια σε αυτόν τον τρόπο **αντιπαράθεσης**, είναι σχεδόν **νομοτελειακό** ότι θα **αναπαράγει** αυτό το μοντέλο απέναντι σε πολλά ζητήματα με την ίδια **ισοπεδωτική** στάση. Με τον τρόπο αυτό καλλιεργείται, τόσο στους μεγάλους, όσο και στα παιδιά, μια **κουλτούρα** που είναι αντι-διαλογική και μια **πεποίθηση** πως κάθε φορά η συζήτηση - αντιπαράθεση θα γίνεται με όρους **εντυπωσιασμού**, με επιθετική **ρητορική** και δογματικές απόψεις.[...]

B2.

μεθοδεύεται = σχεδιάζεται, **προσπέλαση** = προσέγγιση, **ανάφλεξη** = μετάδοση, **εν εγρηγόρσει** = άγρυπνο, **ανέκκλητες** = οριστικές, **καταφάσεις** = συμφωνίες, **ιδεατό** = τέλειο, ιδανικό, **διασκελίζοντας** = ξεπερνώντας, **συμπεριλάβει** = προσθέσει, **διεγερτικά** = τονωτικά.

B3.

Δεν είναι εύκολο, **αλλά** είναι αναγκαίο και ίσως χρήσιμο να επιχειρήσουμε να εντοπίσουμε τις υποκειμενικές προϋποθέσεις, που χρειάζεται ο συνομιλητής, **ώστε** με την παρουσία του να συμβάλλει θετικά στη διεξαγωγή ενός διαλόγου. **Αρχικά**, ο συνομιλητής πρέπει να θεωρεί ότι με τον διάλογο δεν ελέγχει κυρίως τις απόψεις των άλλων - **μολοντί** μπορεί κι αυτές να τις κρίνει και ίσως να τις επικρίνει - αλλά δοκιμάζει την ευστάθεια και πληρότητα των δικών του απόψεων κι έχει πρόθεση να αποδεχθεί εκείνη την άποψη, που θα φανεί στο τέλος πλησιέστερη προς την αλήθεια ή την αντικειμενική αποδοχή. **Εξάλλου/Άλλωστε**, η συνειδητοποίηση της λειτουργίας του διαλόγου κάνει τον φρόνιμο συζητητή να μην βιάζεται να μιλήσει, αλλά να παρακολουθεί με προσοχή όσα λέγονται. **Έτσι**, ωριμάζει και η δική του σκέψη, ώστε να προσφέρει κάτι καλύτερο αργότερα στην κοινή προσπάθεια· γνωρίζει **εξάλλου/άλλωστε** ότι συχνά προσφέρει πιο πολλά με την προσεκτική ακρόαση **ή** με την επίκαιρη διατύπωση απορίας, που κινητοποιεί δημιουργικά κάποιον άλλον ομιλητή πιο ομιλητικό. Πέρα, **όμως**, από αυτά, όποιος συμμετέχει στον διάλογο επιβάλλεται να γνωρίζει ότι οι σωστές απόψεις δεν χρειάζονται λόγια πολλά, ούτε βιαστικά ούτε οργισμένα, αλλά φράσεις μετρημένες, σαφείς και

τονισμένες μόνο από τον παλμό που πηγάζει από την αγάπη για την αλήθεια και πάντα **βέβαια** θεμελιωμένη στην αρχή του τεκμηριωμένου λόγου.

B4.

Ο κ. Παυλόπουλος, απευθυνόμενος στον δήμαρχο Χαϊδαρίου και εμμέσως στα παιδιά, ανέφερε ότι θα ήθελε να τον ευχαριστήσει θερμώς που του έδωσε τη δυνατότητα να παρευρίσκεται στην εκδήλωση, τονίζοντας πως δεν τίμησε ο ίδιος τη συνάντηση με τα παιδιά, αλλά ο ίδιος ο δήμος τίμησε το πρόσωπό του, γιατί του υπενθύμισε τι σημαίνει Ελλάδα και ποιο ήταν το δικό του καθήκον ως προέδρου. Ζήτησε να του επιτραπεί να απευθύνει με συντομία και με βάση τον τίτλο της συγκεκριμένης εκδήλωσης λίγες σκέψεις του στα παιδιά. Ήθελε να τους πει ότι ο διάλογος των πολιτισμών είναι το καλύτερο μέσον, για να αντιμετωπίσουν τον πόλεμο και να υπερασπισθούν οι λαοί την ειρήνη. Εξήγησε ότι ο διάλογος των πολιτισμών βοηθάει πριν απ' όλα όχι μόνο να σταματήσουν οι πόλεμοι, αλλά να μην υπάρχουν, γιατί, σε περίπτωση που εκραγεί ένας πόλεμος, οι συνέπειες είναι πολλές φορές ανεπανόρθωτες, πράγμα που, όπως μετά λύπης διαπίστωσε, επιβεβαιώνει ό,τι συμβαίνει σήμερα. Τόνισε ότι τα παιδιά είναι καταλληλότεροι φορείς αυτού του διαλόγου, εφόσον από αυτά ξεκινάει ο διάλογος, γιατί εκείνα είναι που νιώθουν πολύ περισσότερο και από τους μεγαλύτερους τι σημαίνει πόλεμος. Αυτό συμβαίνει όχι μόνο επειδή βιώνουν, κατά τον κύριο Παυλόπουλο, τον ξεριζωμό από τις εστίες τους, αλλά γιατί ο πόλεμος και οι συνέπειές του φράζουν το μέλλον, καταστρέφουν την ελπίδα, την οποία οι Λαοί της Δύσης, με τις ευθύνες που φέρουν γι' αυτούς τους πολέμους, πρέπει να το αποκαταστήσουν.

B5. α.

1. Η ροπή αδράνειας είναι μέγεθος της μηχανικής και εκφράζει την κατανομή των υλικών σημείων ενός σώματος ως προς τον άξονα της περιστροφής.
2. Ξόδεψα πολλά χρήματα στην αγορά ρούχων την προηγούμενη εβδομάδα, αλλά έπρεπε να ανανεώσω την γκαρνταρόμπα μου
3. Όταν ξετύλιξε το δώρο που του έφερε η αγαπημένη του, δάκρυσε από συγκίνηση και χαρά.
4. Την άνοιξη, τα φυτά ανθοφορούν και τα δένδρα καρποφορούν, αναδεικνύοντας την ομορφιά της φύσης.
5. Το άδειασμα του κάδου απορριμμάτων σε τακτά χρονικά διαστήματα αποτελεί απαραίτητο κανόνα στοιχειώδους υγιεινής για κάθε χώρο.

B5. β.

1. ...η ανταλλαγή πολιτιστικών στοιχείων/η συνεννόηση μεταξύ των λαών.
2. ...όταν ξεκινήσει ο πόλεμος.
3. > Τα παιδιά είναι αυτά που μπορούν να κάνουν διάλογο με τον καταλληλότερο τρόπο.
4. Γιατί δεν είναι μόνο ότι αναγκάζονται με βίαιο τρόπο να φύγουν από την πατρίδα τους.
5. Είναι γεγονός ότι ο πόλεμος και οι συνέπειές του δεν επιτρέπουν στην ανθρωπότητα/στον άνθρωπο να εξελιχθεί/να υπάρξει στο μέλλον.

Γ1.

Ο γόνιμος διάλογος αποτελεί ακρογωνιαίό λίθο της δημοκρατίας, καθώς ενισχύει τη συμμετοχή των πολιτών στη δημόσια ζωή και καλλιεργεί τον σεβασμό προς τη διαφορετική άποψη. **Ειδικότερα**, μέσα από την ανταλλαγή ιδεών και την επιχειρηματολογία, οι πολίτες αποκτούν βαθύτερη κατανόηση των κοινωνικών ζητημάτων και μπορούν να συμβάλουν πιο ουσιαστικά στη λήψη αποφάσεων. **Επιπροσθέτως**, ο εποικοδομητικός διάλογος προάγει την ανεκτικότητα, την αλληλοκατανόηση και την κοινωνική συνοχή, ενώ **παράλληλα** αποτρέπει τη δημιουργία συγκρούσεων που βασίζονται σε προκαταλήψεις ή παραπληροφόρηση. **Εξάλλου**, όταν οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να εκφράζονται ελεύθερα και να ακούν ενεργά τους άλλους, ενισχύεται

η διαφάνεια και η λογοδοσία των θεσμών. **Χρειάζεται να επισημανθεί** ότι η πολυφωνία που προκύπτει από έναν ανοιχτό διάλογο βοηθά στην ανάδειξη νέων ιδεών και στην εξεύρεση δημιουργικών λύσεων για τα προβλήματα της κοινωνίας. Γίνεται, **επομένως**, αντιληπτό πως ο γόνιμος διάλογος δεν είναι απλώς ένα εργαλείο επικοινωνίας, αλλά μια βασική προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία και την πρόοδο μιας δημοκρατικής πολιτείας. **Δεν πρέπει να λησμονούμε** πως χωρίς αυτόν, η δημοκρατία κινδυνεύει να μετατραπεί σε τυπική διαδικασία χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο.

Γ2.

Σε μια εποχή όπου η πληροφορία διαχέεται με ταχύτητα, αλλά η ουσιαστική επικοινωνία φθίνει, ο διάλογος αναδεικνύεται ως μία από τις πιο κρίσιμες δεξιότητες **του σύγχρονου ανθρώπου. Μέσα σε έναν κόσμο διαρκών αλλαγών και συγκρούσεων**- πολιτικών, κοινωνικών και πολιτισμικών - η ικανότητα να συζητούμε με σεβασμό, επιχειρήματα και ανοιχτό πνεύμα **γίνεται σήμερα όχι μόνο αναγκαία, αλλά και επείγουσα**. Ο διάλογος δεν είναι απλώς ανταλλαγή λέξεων· είναι η διαδικασία μέσα από την οποία γεννιούνται οι ιδέες, γεφυρώνονται οι διαφορές και διαμορφώνονται συνειδήσεις. Σε αυτό το άρθρο, είναι χρήσιμο να διερευνηθούν οι βασικές προϋποθέσεις ενός γόνιμου διαλόγου καθώς και οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να ανακτήσει τον ρόλο του ως πυλώνα της δημοκρατικής ζωής και της κοινωνικής συνοχής.

Γ3.

1 - γ, 2 - ε, 3 - δ, 4 - α, 5 - ζ, 6 - ι, 7 - θ, 8 - β, 9 - η, 10 - στ.

Δ1.

λέξη - επικοινωνίας - ανυπαρξία - γλώσσας - αγάπη

Δ2.

1. Χωρίς: «Μη σιωπάς!»
Ρηματικό πρόσωπο: Β' ενικό ρηματικό πρόσωπο μέσω του οποίου προσπαθεί να δημιουργήσει δίαυλο επικοινωνίας.
2. Χωρίς : «τα βουνά σιωπούν»
Σχήμα λόγου: Προσωποποίηση που αναδεικνύει με γλαφυρότητα τη θέση του.
3. : «Κι εγώ θα σμιλέψω έναν θρόνο για να στήσω στον Όλυμπο, πάλλευκο».
Εικόνα: Η μυθολογική και οπτική εικόνα του θρόνου στον Όλυμπο που εξάπτει τη φαντασία και αισθητοποιεί την περίοπτη θέση που θα έχει η σχέση στη συνείδηση του ποιητικού υποκειμένου.
4. : «Μίλα μου/σκέψου με/Αγάπα με/Αγκάλιασέ με/Σχημάτισέ με/Δώσε μου νόημα»
Έγκλιση: Προστακτική που φανερώνει την ανάγκη του να πάρει απαντήσεις και να φύγει από την αβεβαιότητα.
5. Χωρίς: «σαν πνεύμα στα ουράνια»
Σχήμα λόγου: Παρομοίωση που αισθητοποιεί την ψυχική ανάταση και τη χαρά που θα λάβει, εάν επικοινωνήσει με την αγαπημένη του.

Δ3.

Δεν θα μπορούσα παρά να συμφωνήσω με την άποψη του ποιητικού υποκειμένου. Μέσα από τον γόνιμο διάλογο και την ουσιαστική επικοινωνία εκφράζονται συναισθήματα, επιθυμίες, αποφεύγονται παρεξηγήσεις και παρερμηνείες. Χωρίς τον διάλογο κυριαρχούν η αποξένωση και η σιωπή.

Ε1.

1. ανεξιθρησκία
2. Αμείβεται
3. έλλειμμα
4. ποικίλλουν
5. πρωτοπορία
6. συνεννοηθούμε
7. υγιεινό
8. υπερηφάνεια
9. γενέθλια
10. διαχείριση

ΣΤ.

- β. επιθυμία